

KNZB

opleidingen

Cursist

Wedstrijdzwemmen

Bevoegdheid "K" / Kamprechter

Colofon

Dit werkboek is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Zwembond,
Wattbaan 31-49, 3438 EX Nieuwegein – Huis van de Sport
Postbus 7217, 3430 JE Nieuwegein

Opmaak : KNZB
Druk : KNZB

- Coördinatie uitgifte : productbeheerder KNZB afd. S&O opleidingen@knzb.nl
- Coördinatie inhoud : projectleider opleidingen - opleidingen @knzb.nl

Tekstbijdrage :

Uitgave Artikelcode - september 2009
-

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de KNZB. © KNZB

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	4
1.1. CURSUS- EN EXAMENSTOF	5
2. ZWEMSLAGEN EN ANDERE ZAKEN	6
2.1. SCHOOLSLAG	6
2.2. RUGSLAG	7
2.3. VLINDERSLAG	8
2.4. VRIJE SLAG	9
2.5. DE START	10
2.6. WISSELSLAG	11
2.7. JURY EN ORGANISATIE	12
2.8. PROTESTEN	14
2.9. WANGEDRAG	15
2.10. GEHANDICAPTEN	16
2.11. MASTERS	17
2.12. VIDEO	17
3. TAAKOMSCHRIJVING	19
4. OPENWATERWEDSTRIJDEN	20
4.1. JURYWERKZAAMHEDEN BIJ OPENWATERWEDSTRIJDEN	22
4.1.1. <i>Werkzaamheden van de baankamprechter</i>	22
4.1.2. <i>Werkzaamheden van de jurygroep en de keerpuntcommissaris.</i>	23
4.1.3. <i>Prestatietochten</i>	25
5. BIJLAGEN	26
5.1. RECORDFORMULIER	26
5.2. CHECKLIST BEOORDELING SCHEIDSRECHTER	27
5.3. CARRIÈREGANG	30
5.4. VOORSTEL VERBETERING CURSUS	33

1. Inleiding

Door de kringofficialcommissie bent u uitgenodigd om de kamprechtercursus te volgen.

Waarom "op uitnodiging"?

Omdat de kamprechter in de praktijk ook als scheidsrechter kan fungeren en uw KOC gezocht heeft naar geschikte mensen hiervoor.

De zwemofficial met de bevoegdheid "K" zal dan in de functie van scheidsrechter (SR) ervoor moeten zorgdragen, dat de reglementen betreffende het wedstrijdzwemmen worden nagekomen.

U dient daarom in het bezit zijn van een bijgewerkt reglement. Bovendien is dit de laatste theoriecursus voor de bevoegdheid 1.

Het mondelinge examen, dat u na afloop van de K-cursus moet afleggen, zal op SR-niveau zijn en duurt 35 minuten. Direct na afloop van het examen zal door de examenvoorzitter worden medegedeeld of uw reglementenkennis wel of niet voldoende was.

Duidelijk wordt gesteld dat u in de praktijk alleen zult slagen als u aan de volgende eisen kunt voldoen:

het bezitten van:

- reglementkennis
- dienstverlenende instelling
- aanpassingsvermogen
- besluitvaardigheid
- incasseringsvermogen

het vermogen tot:

- leiding kunnen geven en accepteren
- onder controle houden van uw zenuwen
- werken in teamverband
- strikte neutraliteit

Om aan deze eisen te voldoen zal veel van uw inzet worden gevraagd.

Om tot een bevredigend resultaat te komen, zal er een goed samenspel moeten zijn tussen u en de cursusleider en wij moeten samen dus proberen er een uitgebreide en gedegen cursus van te maken.

Als een reglement- of praktijkvoorbeeld u niet duidelijk is, moet u niet schromen dat te zeggen.

Als u bent geslaagd voor het examen, zult u nog tweemaal in de praktijk gunstig moeten worden beoordeeld, nadat u eerst begeleid bent.

Deze beoordelingen dienen vóór 1 januari volgend op het jaar waarin het examen is gehouden afgerond te zijn. Voor het verkrijgen van de bevoegdheid "K" is het verplicht in het bezit te zijn van de bevoegdheid Jurysecretaris ("J").

Voor diegene die aan deze cursus deelnemen en nog niet de bevoegdheid J bezitten, zal aan deze cursus een aparte J-cursus worden gekoppeld.

1.1. CURSUS- EN EXAMENSTOF

Zie voor de te behandelen onderwerpen onder Bijlagen, Carrièregang.

U zult thuis deze reglementartikelen moeten bestuderen, want tijdens de cursus wordt dit aangetipt. Er zal tijdens de cursus ruim gelegenheid tot discussie zijn.

Aanbevolen wordt om tijdens de cursus een wedstrijd te fungeren als (extra) kamprechter, bij voorkeur ook aan de zijde van de scheidsrechter.

Elke volgende cursusavond wordt begonnen met het beantwoorden van vragen, die u wellicht na de vorige avond of na het bestuderen van de reglementartikelen heeft.

Tot slot:

Mocht in de 4 avonden de cursus niet kunnen worden afgerond, dan is er wellicht een mogelijkheid tussen de laatste cursusavond en de examendag nog een keer bij elkaar te komen.

Raadpleeg voor de volledige tekst van de reglementen te allen tijde uw actuele KNZB-reglement zwemmen.

2. Zwemslagen en andere zaken[♦]

2.1. Schoolslag

In het huidige reglement staat de schoolslag genoemd in artikel D18.3.

Als eerste staat genoemd dat deze slag vereist dat het lichaam op de borstzijde wordt gehouden; het is al een paar jaar niet meer verplicht de schouders evenwijdig aan de wateroppervlakte te houden. Iemand mag in principe scheef liggen, zelfs geheel op de zij al is het dan onmogelijk om de arm- en beenslag overeenkomstig het reglement uit te voeren. Rugligging is gedurende de hele race verboden. De schoolslag kent het begrip cyclus wat inhoudt dat een volledige slag steeds begint met de armslag en gevolgd wordt door een beenslag; een beperkte afwijking daarvan is alleen mogelijk bij keer- en eindpunt.

Na de start en na elk keerpunt mag een zwemmer geheel onder water zijn. De 1e slag die dan gemaakt wordt kent enkele specifieke punten:

1. de armen mogen zover doorgehaald worden dat de handen voorbij de heuplijn komen;
2. na de inzet van de armslag MAG een dolfinbeenslag gemaakt worden;
3. er moet altijd een schoolbeenslag gemaakt worden, ook na het maken van de dolfinbeenslag.

In de praktijk blijkt dat de dolfinbeenslag op verschillende momenten tijdens de slag gemaakt wordt: vaak direct na het inzetten van de 1e armslag maar ook als het eerste deel van de armslag voltooid is, dus als de armen ongeveer langs het lichaam zijn.

Reglementair is dit allemaal toegestaan, zolang de dolfinbeenslag maar gemaakt wordt na het inzetten van de 1e armslag en ook gevolgd wordt door het maken van de schoolbeenslag; deze laatste beenslag hoeft niet direct na de dolfinbeenslag gemaakt te worden, er mag tijd tussen zitten.

Als de 2e slag gemaakt wordt moet het hoofd boven water gekomen zijn voordat de armen weer naar binnen beginnen te komen na op het breedste deel van hun beweging te zijn geweest. Er zijn zwemmers die de armen niet ver uit elkaar bewegen en deze over een langere afstand in een vrijwel rechte lijn naar achteren doortrekken. Hierbij is het breedste punt van de beweging moeilijk te bepalen; hier geldt dan altijd weer dat twijfel voordeel zwemmer is. Ook zal bij een goed ritme dat hoofd 'vanzelf' op het goede moment boven water komen.

Vanaf die 2e slag moet het hoofd steeds een keer het wateroppervlak doorbreken gedurende iedere cyclus; wanneer dat gebeurt in een cyclus is niet bepaald, behalve dan bij de 2e slag.

Vergeleken met de vlinderslag kent de schoolslag twee onderscheidende punten:

- de handen worden vanaf de borst naar voren gebracht en mogen niet verder dan de heupen naar achteren worden gebracht, dat alles onder water;
- de voeten bewegen naar buiten tijdens de achterwaartse beweging van de benen.

Over hoe de been- of de armslag verder moet worden uitgevoerd is niet meer beschreven dan dat ze gelijktijdig in het zelfde horizontale vlak en zonder afwisselende bewegingen moeten worden uitgevoerd. De benen mogen geen vlinderslag of crawlbeweging maken.

Het onderscheid met de vlinderslag wordt vooral bepaald door de bepaling dat de voeten naar buiten moeten bewegen bij de achterwaartse beweging. De benen als geheel zullen meestal wel een op en neergaande beweging maken; zolang de voeten maar die beweging naar buiten maken is het geen vlinderslag.

Soms maken zwemmers een merkwaardige combinatie van bewegingen waarbij een goede schoolslagbeenbeweging wordt gemengd of afgewisseld met een foute (vlinderslag) beweging.

De ellebogen moeten onder water blijven. Het aantikken bij keer- en eindpunt moet gebeuren met 2 handen gelijktijdig. Bij dat aantikken kan één hand heel snel weggetrokken worden waardoor het kan lijken alsof alleen met de andere hand wordt aangetikt; de keerpuntcommissaris moet daar op attent zijn.

Bij het keer- en eindpunt mag een onvolledige cyclus gemaakt worden; alleen in dit geval mag alleen een arm- of alleen een beenslag gemaakt worden. Daarbij moet het hoofd ook een keer boven water komen.

[♦] De teksten in dit hoofdstuk zijn bewerkte artikelen uit het blad Keerpunt (behalve over Masters)

2.2. Rugslag

Bij de start van de rugslag wordt tweemaal gefloten door de scheidsrechter: bij de 1e maal fluiten dienen de deelnemers te water te gaan, bij het 2e fluitsignaal dienen zij direct terug te keren naar de wand. Dit fluitsignaal kan ook gegeven worden als de deelnemers de handgrepen vast hebben; dit signaal is dan het teken dat de feitelijke start kan beginnen. Als het voldoende stil is en de juryleden klaar zijn, krijgt de starter het armgebaar dat hij kan beginnen.

Als er een valse start is (bij een 2-startswedstrijd), blijven de deelnemers in het water en volgt voor de 2e start altijd 1 fluitsignaal: het teken dat de start weer gaat beginnen. Het is niet de bedoeling de starter als het ware uit het luchtleidende 'op uw plaatsen' te laten roepen.

De start van de rugslag is een stuk eenvoudiger geworden nu er geen controle meer nodig is op het boven water zijn van de tenen. Alleen in baden waar deelnemers zouden kunnen staan in een overloopgoot of op de rand, moet gecontroleerd worden of de deelnemers dat doen. Een corrigerende opmerking kan gemaakt worden voordat de starter 'op uw plaatsen' heeft gezegd.

In het reglement wordt over de start ook nog vermeld dat de voorzijde van het lichaam naar de startzijde gericht moet zijn; inmiddels heeft de FINA toegelicht dat het hoofd niet naar het startblok gericht hoeft te zijn.

Rugslag heet rugslag omdat die slag op de rug gezwommen wordt; welke precieze slag wordt gebruikt, is niet belangrijk als het maar op de rug is. Zeker jongere zwemmers maar ook oudere masters willen wel eens wat anders doen dan rugcrawl en dat mag. De rugligging wordt bepaald door de positie van alleen de schouders: die mogen een maximale hoek van 90° maken met het wateroppervlak. Hoofd maar ook heupen mogen verder dan deze hoek gaan.

Let er op dat het voor de diskwalificatiecode van belang is wanneer een zwemmer deze regel overtreedt: bij een keerpunt of in de tusselliggende baan.

Tijdens de eerste 15 meter na start en keerpunt mag een zwemmer geheel onder water zijn; bij de 15 meter moet het hoofd boven water zijn. Om dit goed te constateren dient de kamprechter precies op die 15 meter te staan. Iets er voor of er achter geeft al een flinke vertekening en maakt de waarneming onbetrouwbaar. Bij nieuwe lijnen is een afwijkend gekleurd blokje aanwezig om die 15 meter aan te geven; in een enkel zwembad is dit ook te zien in de lijn op de bodem.

Gedurende de rest van de baan moet een deel van het lichaam boven water zijn; bij het keerpunt mag het lichaam weer geheel onder water zijn.

Het keerpunt kan op verschillende manieren gemaakt worden. De meest simpele is het als de zwemmer op de rug blijft en tijdens het keren met een lichaamsdeel de kant raakt.

Bij de meest voorkomende wijze van keren draait de zwemmer voor het keerpunt op de borst; direct aansluitend op deze beweging, moet het keerpunt ingezet worden door het met 1 of 2 armen maken van een doorhaal waarbij de benen een stuwende beweging mogen maken. Tijdens of direct aansluitend aan de armdoorhaal moet het feitelijke keerpunt gemaakt worden waarbij met enig lichaamsdeel, meestal de voeten, de kant geraakt wordt. Na het keerpunt ligt de zwemmer op de rug.

Uitdrijven op de borst mag niet; hierbij is het van belang te letten op het al of niet bewegen van de armen wat zeker van de voorkant bij het laatste deel van de doorhaal moeilijk te zien kan zijn. Hierbij geldt steeds de regel dat twijfel voordeel zwemmer is.

Een minder toegepaste methode van keren is de volgende: de zwemmer draait op het allerlaatste moment op de borst, raakt de kant aan (al hoeft dat niet), maakt dan geen duikelkeerpunt maar laat zich als het ware achterover vallen op de rug en zet met de voeten af. Als dit keerpunt maar zonder onderbreking gemaakt wordt, is dit een goed keerpunt. Deze wijze van keren komt vooral voor bij masters.

Indien bij het keerpunt de rugligging verlaten wordt, kan een gemist keerpunt niet hersteld worden, dan wordt het maken van het keerpunt immers onderbroken. Als de deelnemer de rugligging niet verlaten heeft, dan kan een keerpunt wel hersteld worden.

Bij het eindpunt mag, anders dan bij het keerpunt, niet op de borst gedraaid worden maar moet in rugligging aangetikt worden. Daarbij mag het hele lichaam onder water zijn.

Dit laatste is vooral van belang bij de wisselslag persoonlijk waarbij de rugslag gevolgd wordt door de schoolslag. In dit geval mag een zwemmer wel een keerpunt maken dat lijkt op een duikelkeerpunt als er maar in rugligging wordt aangetikt eventueel diep onder water. Er mag in ieder geval niet op de borst worden gedraaid voor het keren.

Bij de laatste wijziging van het FINA-reglement is specifiek voor de rugslag opgenomen dat het aanraken van het keer- en eindpunt in de eigen baan moet gebeuren.

2.3. Vlinderslag

De uitleg van de slag op zich is vrij simpel: borstligging, armen over water naar voren en onder water naar achteren en de benen maken alleen maar een dolfijnbeweging.

Over de beenbeweging is nog al eens de vraag aan de orde geweest wanneer deze een schoolslagbeweging maken. Diverse malen is melding gemaakt van het diskwalificeren wegens het uit elkaar gaan van de knieën waarbij deze beweging als een schoolslagbeenslag werd gezien.

Het kenmerk van de beenbeweging bij de schoolslag dat de voeten bij de achterwaartse beweging naar buiten moeten bewegen (D18.3.e); over de knieën wordt in het reglement niets gezegd. Dat houdt in dat het maken van een op-en-neergaande beweging van beide benen gezamenlijk waarbij de knieën uit elkaar gaan, een goede dolfijnbeweging is zoals het reglement bedoelt. Het reglement meldt niets over de positie van knieën en/of voeten.

Een lastig punt in het reglement is de tekst ‘*gedurende de gehele race*’ in artikel D18.4a.

Deze bepaling geeft aan dat gedurende de gehele race moeten de armen naar voren (over water) en ook weer naar achteren bewogen worden. Bedoeling hiervan is te voorkomen dat iemand kan volstaan met het stil houden van de armen en het alleen maar maken van de beenslag. Er wordt niet vermeld hoeveel armslagen iemand moet maken op een baan of gedurende de race; bij het FINA-congres waar dit reglementartikel werd aangenomen, waren ook variaties op dit thema waarbij vastgelegd werd dat je op iedere 2 of 3 of 4 beenslagen minstens een armslag moest maken. Deze precieze voorschriften zijn dus niet aangenomen maar wel de huidige, ruimte voor verschillende toepassingen openlatende bepaling van D18.4.a.

Je kunt onnoemelijk veel situaties bedenken waarop dit artikel mogelijk van toepassing kan zijn. Heel simpel is het fout als iemand een hele baan alleen benen zwermt en heel simpel is het goed als de armbeweging achter elkaar door gaat. Daartussen is een grijs gebied waarin het oordeel zal afhangen van de waarnemer en van de omstandigheden.

Als aanvulling hierop: de discode VC staat voor het niet over het water (maar door het water) naar voren bewegen van de armen en VO staat voor het in het geheel niet of heel weinig uitvoeren van de armslag.

Een ander punt van discussie is of het uitvoeren van de vlinderslag met een langdurig (meer dan 2 slagen) benen schoolslag valt onder de omschrijving van het niet uitvoeren van de aangegeven zwemslag (diskwalificatiecode AE) waarbij geen tijd genoteerd wordt. In deze situatie wordt zeker geen schoolslag uitvoert want daarbij mag je je armen niet over water bewegen; het gaat hier om een foutief uitgevoerde vlinderslag met de daarbij horende code VD waarbij de deelnemer wel een tijd krijgt.

Voor de armbeweging geldt dat de armen over het water naar voren moeten gaan; dit is het verschil met de schoolslag waarbij aangegeven wordt dat de handen vanaf de borst aan, onder of boven het wateroppervlak naar voren moeten gaan.

Volgens de uitleg van de FINA is het geoorloofd om de handen ter hoogte van het hoofd in het water te steken en van daaruit naar voren te strekken.

Een moeilijk punt bij vooral minder geoefende zwemmers is om te bepalen wanneer de armen niet meer over het water gaan; het gaat te ver om te stellen dat er altijd licht moet zijn tussen armen en wateroppervlak. Enigszins slepen is acceptabel, wanneer de armen gedurende de hele beweging naar voren door het water gaan, dan is een diskwalificatie op zijn plaats.

Voor het aantikken bij de vlinderslag geldt het zelfde als bij de schoolslag: gelijktijdig met twee handen en mag op ongelijke hoogte. Ook hier attent zijn op het snel terugtrekken van een hand na het aantikken.

Ook bij de vlinderslag mogen de eerste 15 m onder water afgelegd worden; bij de 15 m moet het hoofd het wateroppervlak doorbreken, daarna moet steeds een deel van het lichaam boven water zijn.

2.4. Vrije slag

De vrije slag is de makkelijkste slag voor de jury: alle slagen zijn toegestaan, je moet letten op de 15 meter onder water en het enige voorschrift voor het keren is dat de kant wordt aangeraakt. Dat laatste levert wel een punt op waar een extra waarschuwing op zijn plaats is. Een gemist keerpunt bij de vrije slag kan hersteld worden. Het is een natuurlijke reflex om, als je ziet dat een keerpunt gemist wordt, direct terug te stappen en/of om te draaien om het diskwalificatievoorstel te gaan schrijven. Als je dit doet, zal je niet de eerste zijn die niet ziet dat de zwemmer heeft gemerkt het keerpunt gemist te hebben en terugkeert om alsnog het keerpunt aan te raken.

Na het constateren dat een zwemmer het keerpunt gemist heeft, moet het jurylid blijven kijken naar de zwemmer tot zeker is dat deze niet terugkeert; pas daarna gaan schrijven.

Het hoeft natuurlijk geen betoog dat het voldoende is als de wand bij het keerpunt met de nagel van de grote teen wordt beroerd; er hoeft geen zichtbare afzet plaats te vinden.

Ook hier geldt weer: bij twijfel voordeel zwemmer.

Bij de vrije slag in een wisselnummer geldt de aanvullende bepaling dat geen der voorgaande slagen herhaald mag worden. Dit betekent ook dat er geen enkele vorm van rugslag gezwommen mag worden; rugslag is rugslag alleen al omdat die op de rug gezwommen wordt.

Langere afstanden.

De vrije slag kent als enige (in het baantjeszwemmen) afstanden groter dan 200 m met bij afstanden groter dan 400 m wat aanvullende voorschriften. Tot een aantal jaar geleden kende de KNZB nog de regel dat ook bij de 400 m-nummers een fluitsignaal gegeven moest worden terwijl in het FINA-reglement deze regel al lang afgeschaft was. Nadat het KNZB-reglement de FINA volgde, komt het nogal eens voor dat zwemmers zich vertellen, zeker bij een baanlengte van 25 m. Dat een zwemmer te vroeg stopt, is geen reden tot diskwalificatie; als hij daarna alsnog de afstand voltooid, krijgt hij gewoon zijn tijd.

Soms komt het voor dat een zwemmer nog een paar baantjes extra zwemt, dus 450 in plaats van 400 m. Omdat de zwemmer dan in plaats van het verwachte aantikken weer een duikelkeerpunt maakt, moet de tijdwaarnemer er op bedacht zijn toch de tijd op te nemen, zij het op het moment dat de voeten de wand raken in plaats van bij het verwachte aantikken met de hand. Ook dit is geen reden om te diskwalificeren.

Bij afstanden vanaf de 800 m dient aan de startzijde een waarschuwing gegeven te worden als de zwemmer nog 2 banen moet zwemmen; dat is dus bij 50 m in een 25 m-bad en 100 m in een 50 m-bad! In Nederland klinkt meestal een fluit maar reglementair is een bel ook toegestaan; in lawaaiige omgevingen kan dit nuttig zijn en bovendien merk je dan niet dat de fluitist weinig longcapaciteit heeft.

Vraag als scheidsrechter aan de tijdwaarnemers om tijdig te laten zien dat ze gaan fluiten (fluit in de mond of in de hand) zodat vanaf de zijkant te zien is of dit goed gaat en indien nodig, nog ingegrepen kan worden. Het (fluit)signaal moet gegeven worden voor het keren en mag ook nog gegeven worden nadat het keerpunt gemaakt is. Inzet van het signaal is op 5 m voor het keren en kan duren tot de zwemmer de 5 m na het keren heeft bereikt.

Aan het keerpunt dient via banenboeken het aantal nog af te leggen banen aangegeven te worden. Controle op het goed terugdraaien hierbij is belangrijk; de bladen van de boeken blijven vanwege het water nogal makkelijk aan elkaar plakken en te veel terugdraaien is zo gebeurd.

Van belang is het banenboek vooral na het keerpunt zo te houden dat de zwemmer dit kan zien, dat is dan aan de kant waar deze ademhaalt na het keren en dan ook nog zo laag mogelijk. Het is niet de bedoeling dat de boeken in het water gehouden worden.

Bij grote internationale wedstrijden wordt door de tijdwaarnemer aan de zwemmer gevraagd aan welke kant deze het bord wil hebben; de tijdwaarnemer geeft dan via een armgebaar door aan de keerpuntcommissaris waar deze het bord moet houden. In Nederland is dit (nog) niet gebruikelijk.

Bij deze lange afstanden kan een kamprechter gevraagd worden om de afgelegde afstand bij te houden en het draaien van de keerpuntborden te controleren.

Soms gaat het banenboek niet verder dan 29; voor een 1500 m nummer in een 25 m-bad is dit te weinig. In dit geval wordt het boek 2x volledig gedraaid. Uiteraard dienen de zwemmers hierover vooraf ingelicht te worden.

2.5. De start

Allereerst dient bij het vaststellen van de wedstrijd gekozen te worden voor een 1- dan wel 2-startswedstrijd. Een enkele keer is het gebeurd dat op het programma een andere vermelding stond dan op de oorspronkelijke uitnodiging. Reglementair is hierover niets bepaald; hetgeen op de uitnodiging staat (en in de wedstrijdvoorwaarden), is bepalend. Het is wel nodig om voor aanvang duidelijk aan de ploegleiders te vertellen welke regel wordt toegepast.

Als de start begint met het fluitsignaal van de scheidsrechter, dienen alle deelnemers aanwezig te zijn. Hoe gehandeld wordt als blijkt dat een zwemmer er niet is, hangt af van de wedstrijd. Bij een NK zal normaal gesproken zonder meer verder gegaan worden; bij bijv. een Speedo-wedstrijd waar een aparte voorstarter is die de deelnemers vooraf controleert en dan constateert dat er een ontbreekt, kan die deelnemer opgeroepen worden. Dit oproepen van ontbrekende deelnemers moet dan gedurende de gehele wedstrijd worden volgehouden. Het wachten op de deelnemer mag niet te veel tijd kosten. De handelswijze is geheel afhankelijk van de omstandigheden als de soort wedstrijd en ook de beschikbare tijd.

Kijk voor je als scheidsrechter het (langgerekte) fluitsignaal geeft, of de starter klaar is. Bij dit fluitsignaal gaan de deelnemers op het startblok of te water, afhankelijk van de slag.

Bij een rugslagnummer met beginnende deelnemers kan het handig zijn om met een gebaar aan te geven dat ze te water moeten gaan.

Indien met de rugslag begonnen wordt, volgt nog een 2e fluitsignaal. Volgens het reglement (D17.3) dienen de zwemmers dan zonder onnodige vertraging naar de startpositie te gaan; in de praktijk gaan de meeste zwemmers rechtstandig het water in en kan met het 2e fluitsignaal gewacht worden tot iedereen met het hoofd boven water is. Ook als een zwemmer duikt maar direct terug komt, kan met dit tweede signaal gewacht worden tot deze zwemmer bij de kant is. Het voordeel is dat direct hierna de starter de daadwerkelijke start kan beginnen.

De scheidsrechter geeft aan dat de starter mag beginnen met zijn deel van de startprocedure door een armgebaar te maken richting starter; hoe dit gebaar precies is, is niet voorgeschreven, belangrijk is dat de starter het kan zien en weet dat hij daarop moet wachten. Dit armgebaar mag geen automatisme van de scheidsrechter zijn: het moet voldoende stil zijn, de zwemmers moeten voldoende tijd gehad hebben om een positie op het startblok in te nemen en de officials moeten klaar zijn.

Na dit armgebaar is het de beurt aan de starter. Deze dient gedurende de gehele wedstrijd een zo duidelijk en gelijkmatig mogelijk uitgesproken 'Op uw plaatsen' te zeggen zodat ook in een wat lawaaiig zwembad de laatste baan dit goed kan horen.

Het 'Op uw plaatsen' moet op een zo gelijkmatige manier uitgesproken worden en vooral niet, wat toch soms hoorbaar is, ingeslikt worden tot iets als 'oppeplaatse'. Mooi is het als de deelnemers na het uitspreken van 'Op uw plaatsen' in de starthouding staan.

De deelnemers dienen direct een startpositie in te nemen met een voet voor op het startblok (behalve bij de rugslag). Als iedereen stil staat dan wel stil ligt, volgt het startsignaal.

Indien een zwemmer niet stilstaat, mag de starter dus niet starten!

Indien door een gebeurtenis buiten de directe invloed van starter en scheidsrechter de start moet worden onderbroken, dan kan de scheidsrechter affluiten of mondeling zeggen dat de deelnemers van het blok afgaan. Bij deze situatie kan gedacht worden aan het weer lawaaiig worden, een mobiel die verstoort of een jurylid merkt iets vreemds en geeft dit aan.

Regelmatig gebeurt het dat de starter het startsignaal geeft en dat op dat moment een zwemmer alsnog beweegt. Bij de eerste start van een 2-startswedstrijd wordt afgefloten door de starter en/of de scheidsrechter; bij de 2e start van een 2-startswedstrijd of bij een 1-startswedstrijd wordt niet afgefloten maar wordt de overtreders gediskwalificeerd wegens bewegen bij de start (code AA).

Een situatie die meer problemen blijkt op te leveren is het als een of meer zwemmers voor het startsignaal in het water vallen of beginnen te vallen. De scheidsrechter moet er op gespits zijn in zo'n situatie de start af te fluiten. Iedere zwemmer die voor het fluitsignaal van de starter te water ging of bewoog, dient te worden uitgesloten. (art. D17.4 " ... wordt elke zwemmer die start voordat het startsignaal is gegeven gediskwalificeerd" voor de 1-start en D17.5 voor de 2-start).

Er staat dus duidelijk dat iedere deelnemer wordt uitgesloten en niet alleen de eerste die gaat bewegen; deze regel is niet altijd even goed bekend is.

In Nederland kennen we ook nog de “officiële waarschuwing” (OW). Deze term komt niet uit het reglement maar is ongeveer 20 jaar geleden ingevoerd om de toenmalig slechte startdiscipline wat op te vijzelen. Een officiële waarschuwing kan gegeven worden als een deelnemer te vroeg start waarbij de scheidsrechter de indruk krijgt dat er bewust te vroeg gestart wordt maar niet erg genoeg om de deelnemer direct uit te sluiten voor dat nummer. Deze waarschuwing houdt in dat deze deelnemer bij het nogmaals maken van zo'n start, uitgesloten wordt voor dat nummer. Deze waarschuwing geldt voor de rest van het programma; bij een wedstrijd die uit meer sessies bestaat, is dat voor de betreffende sessie. Deze waarschuwing kan alleen gegeven worden bij een 2-startswedstrijd, bij een 1-startswedstrijd wordt zo'n deelnemer al gediskwalificeerd.

Deze “OW” kan door de scheidsrechter en de starter genoteerd worden in hun startlijst; de laatste kan vooruit kijken of de betreffende deelnemer later nog eens aan de wedstrijd deelneemt.

Wat hier nog niet aan de orde is geweest, is het traag aannemen van een starthouding. De scheidsrechter kan zo iemand direct uitsluiten voor dat nummer (niet voor de wedstrijd).

Wat wel vaker voorkomt is dat een zwemmer langzaam een starthouding aanneemt en dat tijdens en door dat langzaam klaar gaan staan, een ander in het water valt. Op dat moment zal de scheidsrechter (bij een 1-startswedstrijd of bij de 2e van een 2-startswedstrijd) de deelnemer die er in valt, uitsluiten en kan je ook degene die langzaam de starthouding aanneemt, uitsluiten.

Moeilijkheid daarbij is natuurlijk dat je niet precies kan aangeven wat 'niet direct een starthouding aannemen' is, dat is een kwestie van gevoel. Het aannemen van die houding hoeft niet te gebeuren met de snelheid van een bliksemflits, maar met die van een slak is zeker te langzaam. Overleg tussen starter en scheidsrechter zal hier vaak de beslissing ondersteunen.

Een vergelijkbare situatie is er als iedereen stilstaat, de starter wil gaan fluiten en net op moment beweegt iemand weer; als de starter toch fluit, is het een valse start. Als de starter nog net z'n signaal weet op te houden tot de betreffende zwemmer weer stil staat, is er niets aan de hand zolang er niet iemand in het water valt. Valt er wel iemand in het water, dan gaan deze en ook de 'beweger' er beiden uit.

Dovenstart.

Aan zwemwedstrijden wordt regelmatig meegedaan door slechthorende of dove deelnemers.

In de bijlage D3 over deelname door sporters met een beperking is nu vastgelegd dat een dovenstart altijd moet worden gehonoreerd; hierbij moet bedacht worden dat een dovenstart een meer geforceerde houding van de zwemmer vereist en dus niet in het voordeel van de zwemmer is.

Een dovenstart kan als volgt uitgevoerd worden: bij het fluitsignaal van de scheidsrechter een gebaar dat de zwemmer op het blok of te water moet gaan. Als de starter het 'Op uw plaatsen' zegt, beweegt de starter een arm recht omhoog en als het startsignaal gegeven wordt, gaat die arm met een snelle beweging naar beneden. Dit is voor de meeste dove zwemmers een goede methode; overleg eventueel met de zwemmer.

Overige zaken.

De scheidsrechter kan de starter vragen de gang van zaken met de bedienaar van de valse-startlijn door te nemen; hierbij benadrukken dat deze die lijn alleen mag neerlaten als er afgefloten wordt en niet als hij denkt dat er een valse start is.

Eventueel kan de starter behulpzaam zijn bij het snel uit het water laten gaan van de deelnemers.

Bij van de normale gang afwijkende zaken is overleg tussen scheidsrechter en starter nodig.

2.6. Wisselslag

Wisselslag persoonlijk.

Over deze slag is weinig bijzonders te vertellen. Aandacht is er altijd voor de goede volgorde van de slagen (vlinder, rug, school, vrij) met speciale aandacht voor de overgang van rug naar school waarbij op de rug aangetikt moet worden.

In het reglement is in de toelichting (D16.15) nog vermeld dat de afstand gelijkelijk over de slagen moet worden verdeeld. Blijkbaar is het ooit voorgekomen dat dit niet gebeurd is en een zwemmer zijn minst favoriete afstand wat korter maakte en/of zijn favoriete wat langer.

Als een zwemmer in plaats van 4x50 m 2x 4x25 m zwemt, dan moet je even nadenken over de diskwalificatiereden. Een oplossing is dan het niet in de goede volgorde zwemmen omdat na de vrije slag weer verder gegaan werd met de vlinderslag; anders een omschrijving geven van het gebeurde.

Bij aanvang van de vrije slag komt het nogal eens voor dat de zwemmer begint met wat dolfijnbeenslagen met de armen gestrekt vooruit; dit is niet fout want het is geen vlinderslag, immers de armen worden niet (tezamen) doorgehaald.

Wisselslag estafette.

De volgorde hier is rug, school, vlinder, vrij.

Van belang is de controle op de overname; de tijdwaarnemers zullen allereerst het goed aantikken moeten controleren en de tussentijden opnemen, zeker de tijd van de eerste zwemmer.

De controle op de overname is vooral een taak voor de kamprechters.

De ervaring met de overnamecontrole die er bij elektronische tijdwaarneming kan zijn, heeft geleerd dat er bij zuiver visuele controle snel gedacht wordt dat een overname fout is terwijl er volgens de apparatuur nog 0,2 seconde of zelfs meer tijd was waarbij de vertrekkende zwemmer nog contact had met het blok nadat de aankomende zwemmer had aangetikt.

2.7. Jury en organisatie

Vaak wordt de scheidsrechter gezien als de 'grote baas' van een wedstrijd, de man of vrouw die de leiding heeft over alles wat zich bij een wedstrijd voordoet of kan voordoen en aan wie je alle vragen kan stellen zoals of je mag in- dan wel uitzwemmen tijdens een pauze, die bepaalt wanneer de prijsuitreiking is, wat er gebeurt bij bijzondere omstandigheden.

Vergeten wordt dan dat er ook nog een andere partij is bij een zwemwedstrijd, namelijk de organisatie.

In dit onderdeel komt de taakverdeling tussen scheidsrechter (als leider van de jury) en de organisatie aan de orde.

In het zwemreglement staan 3 belangrijke artikelen over de taken en verantwoordelijkheden van de scheidsrechter en organisatie:

D1: “ De organiserende instantie beslist over alle zaken die niet in de reglementen zijn toegewezen aan de scheidsrechter, kamprechters of andere juryleden.”

D13.1: “De scheidsrechter heeft de leiding van de wedstrijd”

D13.4: “De scheidsrechter beslist ten aanzien van de punten waarover de kamprechters niet eenstemmig zijn, ongeacht zijn recht om op elk moment van de wedstrijd in te grijpen teneinde de juiste naleving van de reglementen te verzekeren.”

D1 is artikel met vergaande strekking: wat niet hoort bij de jury, hoort bij de organisatie.

Wat hoort nu bij de jury en wat houdt 'het leiding hebben' uit D13 in?

In grote lijn komt dit neer op controle over hetgeen gebeurt vanaf de voorstart waar de deelnemers verzameld en ingedeeld worden tot en met de aankomst; daarbij komt dan nog de voorbereiding (juryvergadering, badcontrole, controle op inschrijving en indeling series) en afhandeling (opstelling proces-verbaal), kort gezegd het afwerken van de series volgens het programma en het er op toezien dat daarbij het reglement gehandhaafd wordt..

Andere zaken horen dan thuis bij de organisatie!

Voordat ik inga op welke zaken dit zoal zijn, eerst een eigenlijk vanzelfsprekende opmerking: overleg met elkaar als er iets gebeurt dat ingrijpt op het normale verloop van de wedstrijd. Ook al gaat het over iets wat strikt genomen de taak van of de jury of de organisatie is, een beslissing kan gevolgen hebben voor de andere partij en dan is overleg de manier om problemen te voorkomen. Overleg zorgt er ook voor dat beide partijen weten wat er aan de hand is en voorkomt verbaasde gezichten achteraf.

Bij FINA- en LEN-wedstrijden is er altijd een duidelijke vertegenwoordiging van de organisatie direct bij het wedstrijdverloop betrokken. De FINA kent een '*Management Committee*'; bij de LEN is er een '*technical delegate*' (een vertegenwoordiger van de Technical Swimming Committee van de LEN) die als '*meet director*' optreedt; deze persoon heeft niets te zeggen over diskwalificaties maar geeft impliciet of expliciet aan de scheidsrechter te kennen dat deze met de volgende serie kan beginnen.

Openwaterwedstrijden zijn wedstrijden waarbij de scheidsrechter vaak aanschuift bij een organisatievergadering, zeker wanneer het een eerste keer is dat een scheidsrechter de betreffende wedstrijd leidt of er nieuwe onderdelen zijn toegevoegd. In zo'n overleg worden de organisatorische zaken en meer wedstrijdtechnische zaken op elkaar afgestemd en informatie verstrekt zodat de bijvoorbeeld de scheidsrechter de jury kan vertellen over de veiligheidsmaatregelen tijdens de wedstrijd.

De zaken die tot de bevoegdheid van de organisatie horen: het regelen van het inzwemmen (nu vastgelegd in C19), het vaststellen van een pauze en eventueel een tijdschema, de momenten waarop een prijsuitreiking plaats vindt. Het lijkt niet meer dan logisch om het houden van een pauze en de daarna

genoemde zaken door te nemen met de scheidsrechter zodat deze weet dat er tijd is voor een sanitaire stop voor de juryleden en een jurywissel daarop kan afstemmen.

Het komt voor dat scheidsrechter en organisatie ploegleiders bij elkaar roepen indien er iets aan de hand is. Hierin kunnen dan puur mededelingen gedaan worden maar er kan ook overlegd worden over wat in een bepaalde situatie de beste of meest gewenste oplossing is en kan gepeild worden welke ideeën er leven. Zo een overleg neemt niet weg dat het uiteindelijk meestal de organisatie, en soms de scheidsrechter, zal zijn die een beslissing neemt; ploegleiders hebben hierin geen formele stem. Hooguit staat de mogelijkheid open om een protest in te dienen tegen een beslissing van de scheidsrechter waarover dan door de volledige jury beslist wordt.

Voortgaand op het voorgaande hierin wat voorbeelden waarin organisatie en scheidsrechter met elkaar te maken hebben.

Een van de vervelendste problemen die kan optreden, is wanneer er te weinig tijd is om een wedstrijd af te maken omdat de gehuurde tijd op is voor alle nummers zijn gezwommen. Het is in eerste instantie aan de organisatie om te beslissen wanneer de wedstrijd gestopt wordt; de scheidsrechter en de rest van de jury doen gewoon hun werk. Het wordt anders wanneer, zoals wel eens voorgekomen is, de volgende huurder begint met het uit het water halen van de lijnen. De jury kan dan niet meer goed functioneren en de scheidsrechter zal de wedstrijd moeten stoppen.

Het feit dat al of niet doorgaan met de wedstrijd strikt genomen bij de organisatie ligt, wil niet zeggen dat je als zwemscheidsrechter niet tegen de poloscheidsrechter die na jou verder moet, kan zeggen dat er nog een x aantal series gezwommen moet worden en dat dit ongeveer zoveel tijd zal duren.

Vergelijkbaar is wat kan optreden bij wedstrijden in de openlucht waarbij de scheidsrechter de wedstrijd gestopt heeft vanwege weersomstandigheden; bij weersverbetering kan de jury verder willen gaan maar de organisatie kan afzien van voortzetting omdat er te weinig tijd overblijft om de wedstrijd op de gewenste manier af te maken.

Een zelfde geval is het te laat opkomen van een volledige ploeg door overmacht; scheidsrechter en organisatie overleggen wat eventueel mogelijk is. Hierbij kan overleg met ploegleiders nuttig zijn om na te gaan hoeveel uitlooptijd zij beschikbaar hebben zodat je eventueel later kunt beginnen.

Tegenwoordig kan ook een computer of een printer bij het jurysecretariaat uitvallen; op zich geen probleem want men gaat gewoon handmatig verder. In een geval als dit is overleg tussen organisatie en scheidsrechter (met het jurysecretariaat) nuttig om na te gaan wat mogelijk is: wachten op mogelijk herstel van de apparatuur of direct handmatig verder gaan.

Bij uitvallen van de elektronische tijdwaarneming geldt dit ook; er kan overgeschakeld worden op handmatige tijdwaarneming maar hierbij moet bedacht worden dat de KNZB voor plaatsing in nationale ploegen meestal alleen elektronische tijden accepteert en handtijden voor een aantal deelnemers vergaande gevolgen kunnen hebben. Ook records kunnen alleen erkend worden met een elektronisch vastgelegde tijd. In een geval als het laatste is het bijeenroepen van de ploegleiders nuttig. Bij de SwimCup in Eindhoven van 2004 werd kort na het begin van de ochtendessie besloten geheel over te schakelen op handtijden omdat de elektronische tijdwaarneming niet goed fungeerde. Een enkele (buitenlandse) ploegleider vroeg toen of het mogelijk was voor bepaalde zwemmers om in de avond te mogen zwemmen omdat per se een elektronische tijd nodig was in verband met mogelijke plaatsing voor de Olympische spelen. In overleg met organisatie is dit toen geregeld.

In de laatste voorbeelden heeft de organisatie het laatste woord; de scheidsrechter dient wel de belangen van de juryleden in de gaten te houden. Als de wachttijd te veel uitloopt, zal hij de organisatie er op attent moeten maken dat van de juryleden niet verwacht kan worden dat zij, om maar wat te noemen, 4 uur bij een wedstrijd zitten die berekend was op 2 uur.

De scheidsrechter heeft als taak er voor te zorgen dat de reglementen nageleefd worden: nood breekt wet en moet je wat flexibel zijn en je aanpassen aan de omstandigheden. Stel dat een baanlijn kapot is en niet vervangen kan worden; gevolg is dat je in feite een baan minder over hebt en de resterende wedstrijd zou moeten laten herindelen met een baan minder. Afhankelijk van de aard van de wedstrijd en de nog te verzwellen nummers, kan je besluiten verder te gaan alsof de lijn er wel is. In een geval als dit laatste moeten de ploegleiders hiervan op de hoogte gesteld worden zodat deze eventueel bezwaar kunnen maken.

Tot slot de eerdere opmerking nog eens herhaald: overleg wanneer er zich bijzondere omstandigheden voordoen en zoek naar een oplossing die zo veel mogelijk recht doet aan de situatie.

2.8. Protesten

In het Nederlandse zwemreglement zijn de protesten geregeld in artikel D19 en is inhoudelijk gelijk aan het FINA-reglement met als grote afwijking dat bij de FINA een protest wordt behandeld door een aparte 'Jury of Appeal' en in Nederland door de voltallige jury.

Het reglement geeft aan waartegen niet geprotesteerd kan worden: beslissingen betreffende overtredingen van de gestelde regels, het vaststellen van de volgorde van aankomst of de waarnemingen van de jury. De betekenis van het 1e deel van deze opsomming is niet echt duidelijk; de 2e en 3e overlappen elkaar want ook het vaststellen van een volgorde van aankomst door een kamprechter is een waarneming. In het huidige FINA-reglement staat heel eenvoudig dat er niet geprotesteerd kan worden tegen 'decisions of fact'.

Ooit besproken wat het vaststellen van de volgorde van aankomst (vva) betekent: we hebben het hier over de individuele vaststelling van een vva door een kamprechter, niet de uiteindelijke volgorde zoals de scheidsrechter die (met het jurysecretariaat) uiteindelijk vaststelt aan de hand van de verschillende vva's van de kamprechters.

Er kan dus niet geprotesteerd worden tegen het feit dat een of meer kamprechters als volgorde 4-5 hebben staan terwijl een coach van mening is dat het 5-4 zou moeten zijn. Indien de scheidsrechter toch de volgorde 5-4 vaststelt, kan er wel geprotesteerd worden want het gaat nu niet meer over een waarneming maar over het toepassen van het reglement.

Een protest moet ingediend worden op papier (niet verplicht verenigingspapier) en in tweevoud.

De scheidsrechter controleert of beide teksten gelijk zijn, tekent een exemplaar en geeft het getekende papier terug aan de indiener. Voordeel van het schriftelijk indienen is dat duidelijk is waartegen geprotesteerd wordt; het teruggeven van een getekend exemplaar voorkomt dat achteraf gezegd kan worden dat iemand de tekst heeft veranderd (blijkbaar is zo iets ooit gebeurd).

Niet reglementair verplicht maar wel wenselijk is dat de tijd van ontvangst op beide exemplaren wordt gezet.

Een protest moet binnen een half uur na het bekend maken van de uitslag ingediend worden of, indien de reden voor het protest voor de start bekend is, voordat de start plaats vindt. Een voorbeeld van dit laatste is bijvoorbeeld het ontbreken van de rugslaglijnen bij een rugslagnummer; dit is in Amersfoort voorgekomen bij een Europees jeugdkampioenschap. Daarbij kwam een zwemmer hardhandig in aanraking met de keerpuntwand en verloor kostbare tijd waardoor hij in plaats van eerste slechts tweede werd. Een protest hierover werd afgewezen omdat dit voor de race geconstateerd had moeten worden.

Een andere vraag is wanneer het half uur begint. Bij de meeste wedstrijden worden de uitslagen opgehangen nadat de scheidsrechter een blad heeft gecontroleerd en getekend en er bij voorkeur de tijd van tekenen opzet. Binnen 10 tot 15 minuten zal de uitslag dan opgehangen zijn en daarmee begint dan het half uur. Het lijkt niet nodig om elke keer als een blad met uitslagen is opgehangen dit om te laten roepen via de speaker. Bij een ander systeem van melden van de uitslag zal het afhangen van het gevolgde systeem wanneer het half uur begint.

Een protest wordt behandeld door gehele jury of, indien een deel van de jury al weg is na afloop, door het resterende deel van de jury. Het reglement regelt niets over de wijze van behandeling.

Zelf houdt ik de volgende procedure aan: als scheidsrechter lees ik het protest voor, laat de indiener dit nog toelichten indien deze dat wil, de juryleden mogen dan vragen stellen over het betreffende onderwerp.

Vervolgens stuur ik de indiener weg, discussieer eventueel nog met de jury en vervolgens komt de stemming.

Het reglement meldt dat bij staken der stemmen de scheidsrechter beslist. Aangezien de scheidsrechter onderdeel is van de jury, zal deze ook eerst zijn stem moeten uitbrengen en pas daarna zal blijken of de stemmen staken. Dus als er 16 juryleden zijn inclusief de scheidsrechter, dan kan de stemming op 8-8 uitkomen waarbij de scheidsrechter meegestemd heeft; in dat geval heeft de scheidsrechter de uiteindelijke beslissing.

Verwante zaken.

Allereerst zal je als scheidsrechter je best doen om het niet tot een protest te laten komen. Als een ploegleider naar de scheidsrechter komt met een vraag of direct al over een klacht begint, probeer dan die vraag of klacht serieus te beantwoorden.

Vaak zal de vraag zijn waarom iemand is gediskwalificeerd, die vraag is simpel te beantwoorden. Op opmerkingen in de trant van 'ik weet zeker dat het goed gedaan is', ga daar niet anders op in dan nog eens te zeggen dat het wel geconstateerd is.

Soms is er nog wat toelichting nodig omdat de betreffende zwemmer iets heel afwijkends deed. Een enkele keer gebeurt het wel eens dat er een uitleg van de gemaakte beweging komt, die klinkt alsof het fout kon lijken maar het toch niet was. Overleg met degene die het diskwalificatievoorstel heeft ingediend, ligt dan

voor de hand. Dat doet de scheidsrechter, in principe zonder de ploegleider er bij. Als het betreffende jurylid dan zegt dat het aannemelijk klinkt, draai ik de diskwalificatie terug. Het navragen bij een jurylid gebeurt al weinig (ten slotte mag een diskwalificatievoorstel pas ingediend worden als je zeker bent van je waarneming, dus waarom moet ik het nog navragen?), het terugdraaien van een diskwalificatie gebeurt nog minder.

Soms komt er een vraag over een verondersteld foute tijd. Als er gemiddeld is overeenkomstig de reglementaire bepalingen, dan kan dit verteld en/of uitgelegd worden. Een ander probleem is er als een geruime tijd ligt tussen de opeenvolgende aankomsten. Uitgangspunt is dat de door de jury waargenomen tijd de juiste is tenzij op aannemelijk gemaakt wordt dat de waarneming fout is geweest. Bijvoorbeeld dat iemand uit de jury weet dat de betreffende zwemmer maar een meter achter de vorige lag; dan kan er geen 5 seconden tussen de aankomsttijden liggen. Moeilijkheid daarbij is dat de klacht meestal pas bij je komt als de tijden gepubliceerd worden en dan is de serie waar het over gaat allang uit het geheugen geraakt.

Alles bij elkaar is het serieus ingaan op de meeste vragen voldoende om het denken aan protesten te voorkomen. Als dan toch het idee van een protest geopperd wordt, zal ik de ploegleider vertellen dat protesteren tegen waarnemingen geen zin heeft; gelet op het voorgaande voorbeeld beschouw ik het opnemen van een tijd door de tijdwaarnemer ook als een waarneming.

Indien de ploegleider toch een protest wil indienen tegen een waarneming, dan ontstaat er een strijd tussen de theorie en de praktische wens om geen tijd te verdoen aan nutteloze zaken. Ik vind dat je als scheidsrechter niet mag weigeren het protest in ontvangst te nemen. Van een collega hoorde ik recent een praktische oplossing: hij nam een protest in ontvangst, zette daarop direct dat het afgewezen was wegens het protesten tegen een waarneming en deelde dit aan het einde van de wedstrijd mee aan de jury; die jury kon zich verenigen met de gevolgde methode.

Ik vind dit een hele mooie oplossing; reglementair moet je de hele jury bij elkaar halen voor iets waarvan vooraf de uitslag vast staat en die veel tijd kost en de wedstrijd ophoudt. Op de genoemde manier ga je er netjes mee om.

2.9. Wangedrag

Zo gewoon als het is dat er na een poloweekend een aantal zaken bij de tuchtcommissie komen, zo ongewoon is het als er een tuchtzaak komt na een zwemwedstrijd. Het gebrek aan fysiek contact in het water tussen de deelnemers, behalve dan bij open water, maken zaken als elleboogstoten en soortgelijke gedragingen ook niet direct waarschijnlijk. De tuchtzaken over binnenbadzwemmen die er geweest zijn, gingen over verbaal gedrag en inschrijvingen onder een valse naam.

Toch hoor je een enkele keer iets over wangedrag waarbij de onbekendheid met het tuchtproces er de oorzaak van is dat er geen tuchtzaak gevolgd is. Daarom deze keer informatie over wat te doen bij wangedrag.

Wat kan je doen bij de wedstrijd zelf?

Artikel C17 bepaalt, kort gezegd, dat de scheidsrechter de leiding heeft bij en rondom de wedstrijd en deelnemers kan uitsluiten van de wedstrijd maar ook coaches en toeschouwers het verblijf bij de wedstrijd kan ontzeggen. Het reglement noemt als enige reden achter deze maatregel: “.. die zich naar de mening van de scheidsrechter ongepast gedraagt, ..” .

“Ongepast gedrag” is een omschrijving die veel ruimte laat voor eigen invulling en zal van persoon tot persoon variëren. Toch zal je als scheidsrechter zo veel mogelijk moeten proberen een objectieve norm te hanteren, dus bijvoorbeeld door overleg met een kamprechter vaststellen wat deze van het betreffende gedrag vindt.

Wat voorbeelden van gedrag dat niet door de beugel kan, uit eigen ervaring of waar ik over gehoord heb:

- een zwemmer zegt tegen een vrouwelijk jurylid 'ik draai je t..... op je rug';
- een trainer gaat verhaal halen bij een official en blijft, ook na waarschuwing door de scheidsrechter doorgaan met het lastig vallen van die official;
- een coach wordt heel erg boos op de scheidsrechter, gebruikt onwelvoeglijke taal, slaat met deuren en schopt een prullenbak door de zwemzaal;
- een zwemmer maakt een fluitgeluid direct na de start waardoor het lijkt of zou kunnen lijken dat er een valse start gemaakt wordt en doet dit na waarschuwing nog eens.

Welke maatregelen kan je nemen?

Zwemmers kunnen uitgesloten worden van deelname aan verdere programmanummers. Tegen een coach of ploegleider kan je zeggen dat je die verder niet meer bij je in de buurt en langs de rand van het bad wil zien.

Als iemand echt vervelend wordt, kan je hem ook uit de zwemzaal sturen. Roep eventueel de hulp in van de organisatie als dit niet lekker loopt; vermijdt in ieder geval zelf elk lichamelijk contact op dat moment met degene om wie het gaat, dit kan makkelijk verkeerd aflopen.

Als ultieme sanctie heb je nog het stoppen van de wedstrijd al is het slecht voorstelbaar dat daartoe overgegaan zou moeten worden.

Na de wedstrijd.

Indien er voorvallen als boven bedoeld geweest zijn, of er nu maatregelen genomen zijn of niet, dan dient dat kort op het proces-verbaal vermeld te worden.

Indien de scheidsrechter het feit ernstig genoeg vindt voor een tuchtzaak, dan zal daarna een uitgebreider verslag gemaakt moeten worden. In dit verslag moet zo veel mogelijk feitelijk beschreven worden wat er gebeurd is; indien er lelijke woorden zijn gebruikt, dan moeten deze letterlijk worden genoemd.

De scheidsrechter zelf kan geen klacht indienen; het rapport dat deze heeft gemaakt, wordt door de tuchtorganen gezien als een getuigeverklaring.

Wel een klacht indienen kunnen volgens het KNZB-reglement het bondsbestuur, de kringbesturen en de verenigingen. De scheidsrechter kan zijn verslag indienen bij de zwemcommissie van de kring waar de wedstrijd is georganiseerd; deze commissie kan dan namens het kringbestuur een klacht indienen bij de tuchtcommissie op het adres van het bondsbureau. Voorwaarde voor een klacht is wel dat degene tegen wie de klacht wordt ingediend, valt onder het KNZB-reglement: tegen een toeschouwer die verder niet aan een vereniging verbonden is, valt op deze wijze niets te doen.

Een klacht bevat de naam en de vereniging van degene tegen wie een klacht wordt ingediend, een korte omschrijving van de klacht en niet te vergeten het rapport van de scheidsrechter. Het is wel zo netjes de vereniging van de betreffende persoon er van op de hoogte te stellen dat een klacht is ingediend.

De tuchtcommissie zal na ontvangst van de klacht de vereniging van de aangeklaagde formeel op de hoogte stellen van de klacht en de datum noemen waarop deze klacht wordt behandeld. De aangeklaagde kan op de zitting van de tuchtcommissie al of niet met getuigen en een raadsman zijn verweer voeren waarna de commissie meestal binnen enkele dagen de uitspraak zal doen.

Beide partijen kunnen daarna, binnen een maand na verzending van de uitspraak, nog in beroep gaan bij de Commissie van Beroep die dan de hele zaak nog eens behandelt.

Afhankelijk van degene om wie het gaat, kunnen straffen worden opgelegd als het gedurende een bepaalde tijd niet mogen zwemmen of coachen, al of niet geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk; ook kan een boete worden opgelegd en een kostenveroordeling.

2.10. Gehandicapten

In bijlage 3 van het D-reglement zijn regels opgenomen omtrent gehandicapte zwemmers.

Het gaat hier om zwemmers met een permanente beperking; het is niet een zwemmer die een tijdje geblesseerd is en dan onder deze bijlage valt.

Een zwemmer met een beperking heeft vanaf 1 september 2009 niet meer per se een zwempaspoort van de Gehandicaptensportbond te hebben.

In zo'n paspoort staat op z'n medisch welke beperking de zwemmer heeft maar ook in meer begrijpelijke taal wat het gevolg is voor de sporter. Indien een sporter een handicap heeft die duidelijk is evenals de gevolgen voor de uitvoering van de zwemslag, dan is een paspoort niet nodig. Indien een zwemmer bijvoorbeeld een arm mist, dan is geen paspoort nodig.

De coach of de zwemmer dient voor de wedstrijd de deelname te melden bij de scheidsrechter zodat deze de juryleden vooraf kan inlichten.

Voor een gehandicapte zwemmer gelden in beginsel de gewone regels ten aanzien van het zwemmen.

Uitzonderingen hierop mogen alleen verband houden met de beperking. Een zwemmer met een heupafwijking moet bij de schoolslag gewoon met twee handen aantikken maar hoeft zijn benen niet in het zelfde horizontale vlak te houden.

Dit wordt nadrukkelijk vermeld omdat het voorgekomen is dat een scheidsrechter een diskwalificatie niet wilde accorderen omdat het een zwemmer met een beperking betrof terwijl de overtreding niets te maken had met de handicap.

De bijlage noemt een aantal voorbeelden hoe omgegaan moet worden met de beperkingen en de toepassing van de regels daaromtrent.

Bij de start kunnen deze deelnemers, afhankelijk van de mogelijkheden, op diverse manieren starten: op de normale wijze, staand op het startblok maar ook zittend op de rand of al in het water en hangend aan de rugslaghandgreep of de rand van het blok. Ook hier geldt dat de keuze samen moet hangen met de beperking: een zwemmer die alleen een hand mist, kan op de normale wijze starten.

Er zijn twee aparte groepen genoemd in het reglement: een zwemmer met een visuele beperking. Deze kan bij de start geholpen worden op het blok te komen en daar te blijven staan. Bij ieder keerpunt zal een helper deze zwemmer aantikken met een stok zodat de deelnemer weet dat het keerpunt er aan komt. Het samenspel tussen helper en zwemmer bepaalt hoe soepel dit gaat.

Verder is sinds kort de zwemmer met een gehoorbeperking genoemd. Deze hoeft geen NEBASNsg-paspoort te hebben. Deze deelnemers zullen een dovenstart aanvragen; de scheidsrechter is verplicht hieraan gehoor te geven!

Een dovenstart houdt in dat de scheidsrechter bij het fluitsignaal aangeeft dat de deelnemers op het blok gaan staan. De starter zal bij het 'op uw plaatsen' zijn arm omhoog bewegen en bij het fluitsignaal die arm gelijktijdig omlaag bewegen.

Bij elektronische tijdwaarneming is vaak een startlamp aanwezig zijn; deze flitst gelijktijdig met het startsignaal en zal voor de betreffende zwemmer meestal voldoende zijn. Raadzaam is om voor de start met die zwemmer vast te stellen dat die lamp er is en waar die staat.

2.11. Masters

Een wedstrijd is een masterswedstrijd als die wedstrijd als zodanig is aangekondigd.

Ook kunnen binnen een “normale” wedstrijd aparte masternummers in het programma opgenomen worden.

De leeftijdsindeling voor masters gaat per 5 jaar; vanaf 1 januari 2009 is de groep 20 t/m 24 ook master, tot die datum vallen deelnemers in deze leeftijd onder de premasters.

De leeftijd wordt bepaald door de leeftijd op 31 december van het lopende jaar.

Voor masterswedstrijden gelden enkele bijzondere bepalingen (opgenomen in het H-reglement):

- starten mag vanaf startblok maar ook ernaast of vanuit het water waarbij dan een starthandgreep moet worden beetgehouden;
- mannen en vrouwen alsmede leeftijdsgroepen mogen in een nummer tegen elkaar uitkomen;
- zwemmers hoeven niet direct het water te verlaten als ze klaar zijn, ze mogen wachten tot het volgende nummer is begonnen;
- bij de vlinderslag is een schoolslagbenen toegestaan;
- bij nummers boven de 200 m kan een deelnemer moeten stoppen indien deze te veel achterstand heeft, ter beoordeling van de scheidsrechter; een regeling hierover kan in de wedstrijd bepalingen zijn opgenomen, bijv. zoveel meter of minuten (verwachte) achterstand.

2.12. Video

Iets waar de scheidsrechter regelmatig mee te maken krijgt, is de wijze waarop de jury omgaat met waarnemingen en dan vooral in het geval dat een begeleider of een ouder stelt dat een door de jury waargenomen overtreding niet is begaan en dat dit dan te zien is op een film, al of niet digitaal.

De verontwaardiging die ontstaat als de scheidsrechter niet ingaat op de uitnodiging om de film te bekijken of deze wel bekijkt en mogelijk zelfs erkent dat de overtreding niet is begaan maar wel de diskwalificatie handhaaft, kan sterk zijn.

Hoe zit het systeem van de jurywaarneming in elkaar?

Vast ligt dat de jury de gedragingen van de zwemmers beoordeelt overeenkomstig de reglementen en volgens de opdracht van de scheidsrechter.

Per 1 september 2009 is in het KNZB-reglement, in navolging van de FINA, bepaald dat door de KNZB goedgekeurde video-apparatuur mag worden gebruikt. Tot hier een verdere uitwerking aan gegeven is, zal nog volledig van menselijke waarneming worden uitgegaan.

Uiteindelijk keurt de scheidsrechter een voorstel tot diskwalificatie goed of af. Belangrijk hierbij is dat de jury alle deelnemers op een gelijke wijze beoordeelt en dat alleen de juryleden dit doen. Een van de meest simpele dingen hierbij is dat de tijdwaarnemers en keerpuntcommissarissen op de buitenste baan hun waarneming doen aan de kopse kant van de baan en niet aan de zijkant van het bad gaan staan, al kan je daar sommige handelingen beter beoordelen en loop je soms ook minder kans drijfmat te worden; omdat de andere juryleden op de binnenbanen ook niet van de zijkant kunnen beoordelen, mogen die aan de buitenste banen dat ook niet.

Verder geldt, zoals genoemd, dat alleen de jury beoordeelt waarbij stevast in een juryvergadering de opmerking gemaakt zal worden dat een voorstel tot diskwalificatie alleen gedaan mag worden als je 100% zeker bent van je waarneming. Aangezien juryleden ook mensen zijn, zullen ze hier wel eens in de fout gaan. Soms zijn overtredingen voor iedereen duidelijk: over een hele baan schoolslagbenen bij de vlinderslag is geen discussie. Wel kan er discussie zijn over het al dan niet met 1 hand aantikken bij schoolslag of een dolfijnbeweging na een schoolslagkeerpunt of het al of niet bewegen bij de start of een te vroege overname. Veel van deze overtredingen worden maar door een persoon waargenomen en gebeuren in een korte tijdspanne. Het jurylid dat de gedraging waarneemt, moet in een korte tijd beslissen of wat hij of zij zag, goed of fout was. Als het jurylid er voor de volle 100% van overtuigd is, dat er een fout gemaakt is, zal de scheidsrechter een diskwalificatievoorstel krijgen en deze zal dit normaal gesproken, overnemen. De scheidsrechter zal het voorstel niet overnemen als de opgegeven omschrijving geen diskwalificatiereden oplevert, wat wel eens gebeurt. Ook zal de scheidsrechter soms informeren bij een 2e jurylid, bijv. een (andere) kamprechter of de man of vrouw op de baan als het voorstel van een kamprechter komt. Afhankelijk van de daarbij verkregen informatie zal de diskwalificatie al of niet doorgaan.

Het is soms zeer belangrijk welke vraag gesteld wordt: de 2e official, vaak een kamprechter, aan wie de scheidsrechter iets vraagt, zegt dat'ie het niet gezien heeft. Dit lijkt herhaaldelijk uitgelegd te worden alsof iets niet gebeurd is maar dat wordt niet gezegd. Die kamprechter keek bijvoorbeeld naar een andere baan. Na een antwoord als hiervoor, moet dit verduidelijkt worden door nog eens vragen of de official 't niet heeft gezien of heeft gezien dat 't niet gebeurd is; indien het laatste gezegd wordt, zal er twijfel ontstaan over het voorstel en zal dit waarschijnlijk niet geaccepteerd worden.

Als er op deze manier geen twijfel ontstaat, zal de scheidsrechter overgaan tot diskwalificatie. We gaan uit van de goede trouw van degenen die langs de kant staan ook al weten we dat er wel eens foute waarnemingen zijn. Als scheidsrechter zal je zo veel mogelijk attent zijn op mogelijke verkeerd geïnterpreteerde waarnemingen.

Terug naar het begin: als iemand, niet behorend tot de jury, op film het gebeurde heeft vastgelegd, dan blijft de waarneming van de jury gelden, ook als duidelijk wordt dat de beslissing van de jury fout is. Dat is net als in een vol voetbalstadion waar de scheidsrechter de enige is die een overtreding ziet; zijn beslissing telt ook al toont de tv later 100 keer dat wat hij zag, er niet was.

De video-apparatuur die ooit zal worden ingezet om de jury te ondersteunen moet zo opgesteld worden dat alle deelnemers van een nummer op een gelijke wijze worden waargenomen en ook onder verantwoordelijkheid van de jury.

Dit soort apparatuur wordt nu bij EK's, WK's en Olympische spelen gebruikt waarbij de elektronische tijdwaarneming en de overname-apparatuur worden gebackupid door een videosysteem boven de aankomstzijde. Gezien de kosten zal dit voorlopig wel geen gewoonte worden bij de wedstrijden binnen de KNZB.

3. Taakomschrijving

De scheidsrechter (SR) heeft de leiding van de wedstrijd vanaf de aanvang van de juryvergadering tot het moment waarop hij het wedstrijdterrein, na de wedstrijd, verlaat (D13.1, zie ook C17.1).

Taken voor aanvang jury-vergadering:

- controleren wedstrijd bassin
- speaker o.a. geluidsinstallatie, afspraken
- voorstarter instrueren
- startkaartenprocedure en inschrijvingsbepalingen
- prijsuitreiking
- bekend maken uitslag
- plaats jurysecretariaat
- zitplaatsen tijdwaarnemers en keerpuntcommissarissen
- opvragen van watertemperatuur (min. 15/16°, max. 28°).

Het bondsbestuur kan toestemming geven tot het houden van wedstrijden bij een temperatuur tot maximaal 30°; de baden waarvoor dit geldt, worden jaarlijks gepubliceerd en de organisatie moet een verklaring hebben waaruit deze toestemming blijkt.

Juryvergadering:

- Neemt met de starter de startprocedure door
- functies officials doornemen
- Geeft instructies aan de jurysecretaris:
 1. Alleen diskwalificaties overnemen met toestemming van de SR.
 2. De wijze vaststellen van de uiteindelijke vva aan de hand van de kamprechterskaarten.
 3. Tijden noteren in het proces-verbaal die overeenkomen met de volgorde van aankomst van de kamprechters. Indien dit niet het geval is, dan middelen.
Vooraf marge afspreken, bij overschrijden van de marge de SR waarschuwen.
 4. Bij elk programma nummer I, II en III vermelden.
 5. Wijzigingen bijwerken.
 6. Juryblad opstellen.
 7. Evt. puntentelling.
 8. Evt. wat te doen als er drie tijdwaarnemers per baan zijn.

De wedstrijd

De SR heeft het recht (de plicht) om op elk moment van de wedstrijd in te grijpen om de juiste naleving van de reglementen te verzekeren.

Proces-verbaal

- Vermelden aantal personen met 'AFGEM' en 'NG', aantal starts met 'NG ZA'
- De afmeldingen moeten door de SR ondertekend worden

4. Openwaterwedstrijden

Verschillen tussen wedstrijden in zwembaden en openwater

ZWEMBAD	OPENWATER
Een binnenbad heeft vaste lengtes (25 of 50 meter) en een vast aantal banen.	Openwaterparcoursen hebben verschillende lengtes. De breedte is (in theorie) gelijk aan de breedte van het water waarin wordt gezwommen.
De deelnemers hebben geen nummers.	De deelnemers dragen genummerde caps op het hoofd.
De voorstartruimte is klein, voor een beperkt aantal deelnemers. Aanwezigheidscontrole en startkaart.	De voorstartruimte is groot, er moeten veel deelnemers in kunnen. De ruimte moet afgebakend zijn (dranghekken). Aanwezigheidscontrole d.m.v. startlijst. De deelnemers krijgen instructie door een groepskamprechter over de baan en de verschillende regels van het openwaterzwemmen (zie hierna).
Er is een jury die als één ploeg de gehele wedstrijd afwerkt.	De jury werkt in ploegen van 5 personen die een aantal programmanummers afwerken.
Er wordt met digitale handkloks al of niet met geheugen gewerkt.	Er wordt met printerklokken of zogenaamde 'recall' klokken gewerkt.
Controle op zwemslagen en hinderen is niet corrigerend. De kamprechter doet een voordracht tot diskwalificatie aan de scheidsrechter. Deze beslist of hij de diskwalificatie overneemt	Controle op hinderen e.d. is corrigerend d.m.v. fluitsignalen. De baankamprechter heeft de bevoegdheid tot diskwalificatie zonder ruggespraak met de scheidsrechter. Dit geldt ook voor de zwemslagen.
Nadat de zwemmers op de startblokken zijn gefloten, geeft de starter het commando: 'op uw plaatsen' en geeft het startsignaal. Bij een valse start kan opnieuw worden gestart.	Nadat de zwemmers te water zijn gegaan stellen zij zich op achter de (denkbeeldige) startlijn. Ook kunnen zij, in het water liggend, een steiger o.i.d. vasthouden. De starter geeft zonder voorafgaand commando het startsignaal. Er kan niet meer opnieuw worden gestart.
Uitvallers zijn direct waarneembaar.	Uitvallers zijn niet altijd waarneembaar voor de jury, wel voor de reddingsbrigade. De deelnemers hebben daarom een afmeldingsplicht bij de jury.
De keerpunten zijn vast en worden tegen de bassinwand uitgevoerd. Controle door keerpuntcommissarissen.	De keerpunten moeten worden gerond. Er vindt registratie van de gekeerde deelnemers plaats door twee keerpuntcommissarissen.
De finish is de bassinwand	De finish is een vast punt, minimaal 5 meter breed.

Er moet een volgorde van maximaal acht (ook wel 10) deelnemers worden vastgesteld.	Er moet een volgorde worden vastgesteld van alle deelnemers aan het betreffende programmanummer. Soms komen 25 of meer deelnemers tegelijk via een fuik naar de finish zwemmen. De volgorde heeft altijd prioriteit.															
De tijdregistratie vindt plaats door één of meer tijdwaarnemers per zwemmer.	De tijdregistratie vindt plaats door twee tijdwaarnemers per programmanummer op eigen waarneming.															
De volgordebepaling wordt door de kamprechters gedaan. Bij verschillen beslist de scheidsrechter.	De volgordebepaling vindt plaats door één groepskamprechter die de nummers van de binnenkomende deelnemers afroept. De (ass.) scheidsrechter noteert de volgorde eveneens. Hij kan een groepskamprechter corrigeren.															
De volgorde registratie geschiedt door de kamprechters. Zij noteren de volgorde van aankomst op een kamprechterkaart.	De volgorderegistratie geschiedt door twee groepsjurysecretarissen (met bevoegdheid ‘J’). Zij schrijven de capnummers op, die de groepskamprechter afroept. Geen eigen waarneming! De groepskamprechter schrijft zelf niet.															
Er is geen tussentijdse controle op het aantal tot dan binnengekomen deelnemers.	De groepsjurysecretarissen en de tijdwaarnemers controleren tussentijds het aantal binnengekomen deelnemers. Bij verschillen, wordt van een gelijk punt op de aankomstlijst verder gegaan.															
Er is geen eindcontrole op het aantal gestarte en binnengekomen deelnemers.	Er is een eindcontrole op het aantal gestarte en binnengekomen deelnemers. Voorbeeld: <table data-bbox="762 1176 1300 1332"> <tr> <td>Ingeschreven</td> <td>87</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Niet gestart</td> <td>2 Nrs</td> <td>18, 39.</td> </tr> <tr> <td>Gestart</td> <td>85</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Uitgevallen</td> <td>4 Nrs</td> <td>11, 45, 27, 5</td> </tr> <tr> <td>Aangekomen</td> <td>81</td> <td></td> </tr> </table>	Ingeschreven	87		Niet gestart	2 Nrs	18, 39.	Gestart	85		Uitgevallen	4 Nrs	11, 45, 27, 5	Aangekomen	81	
Ingeschreven	87															
Niet gestart	2 Nrs	18, 39.														
Gestart	85															
Uitgevallen	4 Nrs	11, 45, 27, 5														
Aangekomen	81															
Er wordt geen waarnemingsrapport geschreven.	Bij een openwaterwedstrijd die meetelt voor de landelijke openwaterklassementen, kan door de KNZB een waarnemer aangesteld worden. Hij maakt een waarnemingsrapport en bespreekt dit na afloop met de organisatie en de scheidsrechter.															
REGLEMENTEN en bepalingen MOETEN WORDEN TOEGEPAST. GEEN CONCESSIONS!! DIT GELDT OOK VOOR OPEN WATER.	REGLEMENTEN en bepalingen MOETEN WORDEN TOEGEPAST. GEEN CONCESSIONS!! DIT GELDT OOK IN HET ZWEMBAD.															

4.1. Jurywerkzaamheden bij openwaterwedstrijden

Jury samenstelling

De scheidsrechter en de assistent-scheidsrechter moeten minstens twee uur voor het begin van de wedstrijd aanwezig zijn. Zij controleren of alles in orde is. (Baan, keerpunten, markeringspunten, finish, boten, kleedgelegenheid, juryruimte enz.). De overige juryleden dienen minstens één uur voordat de wedstrijd begint aanwezig te zijn.

Bijschrijven

Evenals bij wedstrijden in het zwembad is bijschrijven van een deelnemer op een openwaterwedstrijd niet toegestaan. De secretaris van de organisatie dient alle inschrijvingen bij zich te hebben, zodat in twijfelgevallen kan worden gecontroleerd wie op welk nummer is ingeschreven. Blijkt dat de organisatie een fout heeft gemaakt, dan moet de scheidsrechter alsnog deze fout laten corrigeren.

Juryvergadering

De scheidsrechter leidt de juryvergadering (de vergadering begint minstens één uur voordat de wedstrijd begint). Hij controleert of alle juryleden aanwezig zijn. Geeft uitleg over en toelichting op de uitgereikte juryindeling. Zijn er wijzigingen in de juryindeling gekomen door afberichten dan geeft hij die door. Er wordt uitgelegd hoe de tijdmeetapparatuur werkt (er wordt met printerklokken of zogenaamde ‘recall’ klokken gewerkt). Hierna kan de digitale handklok controle beginnen. Zoveel mogelijk digitale handklokken laten meelopen.

De scheidsrechter geeft aan hoe de baan is uitgelegd, hoe de keerpunten voor de verschillende nummers zijn aangegeven en hoe zij genomen moeten worden. Hij instrueert de juryleden. Voor deze instructie wordt gebruik gemaakt van de punten die hieronder zijn beschreven.

Tijdens de wedstrijd

De scheidsrechter (of de plaatsvervanger) vergelijkt direct na afloop van het betreffende nummer zijn volgorde met de volgorde zoals die door de kamprechter is vastgesteld. Aan de hand van de lijsten met vva's en de beschikbare printerstroken wordt de uiteindelijke vva vastgesteld met de daarbij te gebruiken printerstrook. Bij onderlinge afwijkingen van de lijsten of printstroken wordt bepaald welke gebruikt wordt. De scheidsrechter parafeert de volgorde van aankomstlijst. Hierdoor is het de algemeen secretaris(esse) duidelijk dat de uitslag, na controle, bekend kan worden gemaakt. De kamprechters leveren de lijst met vva en de te gebruiken tijdstrook in bij de algemene secretaris(esse). Hij/zij controleert of de tijdbriefjes en/of printerstroken zijn bijgesloten en of, in geval van diskwalificatie, de reden is omschreven. Tevens controleert hij/zij de tijden van de prijswinnaars.

4.1.1. Werkzaamheden van de baankamprechter

Op een openwaterwedstrijd moeten minstens drie, meestal minstens vier, baankamprechters fungeren. De baankamprechter vaart in een boot van de organisatie. Baankamprechters moeten niet in een boot van de reddingsbrigade meevaren. Dit geeft altijd problemen, omdat de prioriteiten van de reddingsbrigade heel anders liggen dan die van de baankamprechter. De scheidsrechter maakt een indeling voor de baankamprechters. Gedurende de wedstrijd houdt de scheidsrechter door middel van portofoons, of andere deugdelijke verbindingapparatuur, contact met de baankamprechters.

De functie van baankamprechter vereist veel kennis van het openwaterzwemmen

Een baankamprechter moet goed weten hoe de deelnemers ten opzichte van elkaar reageren. Hij moet goed kunnen onderscheiden wat hinderen is en wat nog net geen hinderen is. Hij moet vooral rustig blijven. De baankamprechter moet verbindingapparatuur bij zich hebben zodat de scheidsrechter en de baankamprechter steeds contact met elkaar kunnen houden.

Er moeten per wedstrijdnummer minstens twee baankamprechters meevaren. Bij zeer kleine inschrijvingen (bijvoorbeeld 10 deelnemers) kan met één kamprechter worden volstaan. Vier baankamprechters is het minimum: minstens 2 kamprechters per nummer en meestal overlappen twee nummers elkaar. Er lopen vaak verschillende wedstrijdnummers tegelijk. Bij twee nummers tegelijk op het water hebben we al het probleem dat op één nummer maar één baankamprechter mee kan varen.

Voordat de deelnemers starten krijgen ze in de voorstartruimte o.a. instructie betreffende het hinderen, afstandhouden enz. en wordt hen gewezen op de aanwezigheid van de baankamprechters. Ook wordt hen meegedeeld dat de baankamprechter eenmaal fluit en dat bij een volgende overtreding door dezelfde deelnemer deze wordt gediskwalificeerd.

De baankamprechters hebben bevoegdheid tot diskwalificatie. Zij nemen op het water de bevoegdheid van de scheidsrechters over. De baankamprechters hebben ook de bevoegdheid corrigerend op te treden. Zij kunnen een deelnemer door middel van een fluitsignaal waarschuwen dat hij bijvoorbeeld niet genoeg afstand houdt. Begaat een zwemmer een overtreding voor de tweede keer, dan wordt tot diskwalificatie

overgegaan. De gediskwalificeerde deelnemer blijft overigens wel meezwemmen. Mocht hij zich blijven misdragen, dan kan een tuchtzaak aanhangig worden gemaakt. Er moet niet voor alles en nog wat worden gefloten. De zwemmer moet weten dat als er wordt gefloten er ook werkelijk wat aan de hand is.

In geval van vasthouden, terugtrekken of overzwemmen wordt direct tot diskwalificatie overgegaan. Ook bij vechtpartijen is dit het geval. Hieruit kan ook een tuchtzaak voortkomen.

Om misverstanden te voorkomen worden deelnemers die gediskwalificeerd zijn hiervan tijdens de wedstrijd niet op de hoogte gesteld. De baankamprechter deelt de scheidsrechter mee dat de betreffende zwemmer is gediskwalificeerd. In de regel zullen de baankamprechter en de scheidsrechter van te voren overleg via de portofoon of anderszins contact met elkaar hebben gehad. De baankamprechter maakt van het voorval een schriftelijk rapport op.

De scheidsrechter zal de zwemmer, voordat de uitslag bekend wordt gemaakt, via zijn ploegleider informeren.

4.1.2. Werkzaamheden van de jurygroep en de keerpuntcommissaris.

De kamprechters hebben de leiding over de groep juryleden voor het betreffende nummer.

Deelnemers inchecken

Voordat de kamprechter met het inchecken van een groep deelnemers begint, neemt hij contact op met de scheidsrechter. Na fiat van de scheidsrechter kan de kamprechter, met zijn juryleden, met inchecken beginnen. De deelnemers stellen zich, met hun cap op, voor de ingang van de voorstartruimte op. De kamprechter noemt het nummer op en controleert of de deelnemer aanwezig is. De jurysecretaris/-esses vinken, onafhankelijk van elkaar, de deelnemers op de startlijst af. Als er geen deelnemers meer zijn en iedereen in de voorstartruimte is, worden de lijsten gecontroleerd. Is het aantal aan- en afwezigen gelijk, dan kan de kamprechter of de starter de deelnemersinstructie geven. Zijn er verschillen dan kan nu nog worden geïnformeerd of iemand er wel of niet is. Desnoods kan de speaker de ontbrekende deelnemers nog een keer oproepen.

Let op dat er geen ingecheckte deelnemers uit de voorstartruimte weggaan en dan niet starten. Als dit gebeurt zonder dat men dat merkt heeft men straks een deelnemer tekort op de aankomstlijst.

De kamprechter of de starter geeft de deelnemers uitleg over de te zwemmen baan, hoelang is de baan, hoe wordt er gestart, hoe en waar wordt er gekeerd en hoe wordt er gefinisht.

Hij wijst erop dat capnummers zichtbaar moeten blijven, anders geeft dit problemen gedurende de wedstrijd. Is een cap onverhoopt afgegaan, dan moet de zwemmer zijn nummer roepen als hij bij de finish aantikt. Is het niet duidelijk welk nummer de zwemmer heeft, dan kan hij op een lagere plaats in de uitslag terecht komen. Een deelnemer die bewust zijn cap af doet, wordt direct gediskwalificeerd. Hij wijst de deelnemers op de aanwezigheid van de reddingsbrigade en de afmeldingsplicht bij uitvallen. De kamprechter geeft aan dat er minstens een meter afstand moet worden gehouden en dat er niet mag worden gehinderd.

Hij wijst op de aanwezigheid van baankamprechters en hun bevoegdheid tot diskwalificeren. De baankamprechters waarschuwen één keer. Begaat dezelfde zwemmer hierna dezelfde fout, dan volgt diskwalificatie.

Zie erop toe dat deelnemers bij slecht weer warme kleding aanhouden. Sommige zwemmers denken dat zij alleen in zwemkleding de voorstartruimte in mogen.

De startprocedure

Als alles gezegd is komt het moment dat de deelnemers te water kunnen gaan.

De kamprechter mag dit niet op eigen initiatief doen!!

Hij neemt eerst contact op met de scheidsrechter. Pas als die toestemming geeft kan de groep te water gaan. De scheidsrechter kan pas toestemming geven voor te water gaan als minstens één boot van de reddingsbrigade en een boot met de baankamprechter bij de start liggen.

De deelnemers moeten zich onder een lijn, of achter een denkbeeldige lijn opstellen. Ook kunnen zij, in het water liggend, met één hand een steiger o.i.d. vasthouden. De starter zorgt in samenwerking met de kamprechter dat iedereen goed ligt. Zodra dit het geval is fluit de starter de deelnemers weg. Er wordt geen start- of ander commando gegeven. Een deelnemer die te vroeg start wordt gediskwalificeerd.

De tijdwaarnemers moeten zich dicht bij de starter ophouden opdat zij niet te laat zijn met de digitale handklok indrukken.

Ook de kamprechter en de secretaris/-essen drukken een digitale handklok in zodat er zoveel mogelijk digitale handkloks meelopen.

De keerpunten

De (twee) keerpuntcommissarissen zitten meestal in een boot of op een platform. De scheidsrechter kan halverwege de keerpuntcommissarissen (als zij dit wensen) wisselen. Er moet communicatie met de keerpuntcommissarissen mogelijk zijn. De keerpuntcommissarissen hebben volgordelijsten waarop zij de nummers van de gekeerde deelnemers noteren. Dit is vaak een moeilijke taak, vooral bij programmanummers met veel deelnemers. Zij komen als compacte groep op het keerpunt af en moeten allen worden genoteerd. In het geval dat een grote groep deelnemers op het keerpunt af komt kunnen de keerpuntcommissarissen beter de grootte van de groep vaststellen en het aantal deelnemers op de lijst invullen. Wel weer bij het juiste nummer verder gaan. Bij problemen nemen zij contact op met de scheidsrechter, zodat hij direct weet wat er aan de hand is en maatregelen kan nemen. De jurygroep heeft ook de verantwoording voor de keerpunten (zo die er aan de jurykant zijn).

De kamprechter geeft de nummers van de gekeerde deelnemers door en de secretaris/-essen noteren de nummers op de keerpuntlijst. Probeer zoveel mogelijk de volgorde van keren aan te houden. Dit kan later (na de finish) een indicatie zijn op welke plaats de betreffende zwemmer lag.

De finish

Tijdens de finish roept de kamprechter de volgorde van aankomst af. De jurysecretaris/-essen schrijven op wat de kamprechter roept. Geen eigen waarneming door secretaris/-essen. De kamprechter schrijft zelf niet!!

Het kan zijn dat de secretaris/-essen nummers die worden geroepen missen. Sla dan een vakje over en ga verder. Nooit gaan roepen of anderen erbij betrekken! Rustig blijven, anders stapelt men fout op fout.

De tijdwaarnemers drukken voor iedere zwemmer die aantikt de digitale handkloks één keer in. Ook als bijvoorbeeld zes zwemmers (bijna) tegelijk aantikken wordt de digitale handklok zes maal ingedrukt. In geval dat zwemmers tegelijk aantikken zal de tijdstrook verschillen aangeven die niet in overeenstemming met de werkelijkheid zijn. Oorzaak van deze verschillen is de traagheid van het printer mechaniek en de reactiesnelheid (of traagheid) van de tijdopnemer. De kamprechter zal dan de eerste tijd voor beide zwemmers aanhouden en deze als “a” en “b” aanmerken. Wanneer een grote groep deelnemers aan komt zal de kamprechter (eventueel samen met de scheidsrechter) voor de aankomst, de grootte van de groep vaststellen. Hierdoor weten de jurysecretaris/-essen hoeveel vakjes er moeten worden gebruikt en bij welk vakje er weer wordt verder gegaan. De tijdwaarnemers kloppen op eigen waarneming. Tussentijds worden de lijsten van de secretaris/-essen en de printerstroken vergeleken. Zijn er verschillen dan op een gelijk punt weer verder gaan. Heeft bijvoorbeeld de ene secretaris/-esse 24 deelnemers binnen de andere 23, dan gaan we weer verder met nummer 25 en laat de secretaris/-esse met 23 zwemmers een vakje open. Hierdoor is later bij het uitrekenen te zien waar iets fout is gegaan en kan vanaf het goede punt verder worden gegaan. Heeft een printer te weinig tijden dan moet dit op de volgordelijst worden genoteerd, zodat we weten vanaf welk punt de printer weer gelijk opgaat (bij de eerstvolgende aankomst wordt de tijd even op de volgordelijst genoteerd).

Het verwerken van de uitslagen

Als alle zwemmers binnen zijn, kan de groep het de uitslag gaan bepalen (het kan voorkomen dat er nog één of meer achterblijvers in het water liggen. In zo'n geval kan een tijdwaarnemer op het juryplatform achter blijven. Hij neemt dan de tijd op van deze achterblijver(s). Vergeet niet het capnummer te noteren!). Maak voordat met uitwerken wordt begonnen een lijstje met prijswinnaars. De speaker kan dan een (officieuze) uitslag omroepen.

De uitslagen kunnen handmatig worden verwerkt of kunnen in de computer worden gezet. Bij handmatige verwerking werkt de groepsjury de uitslag uit door het onderling vergelijken van de lijsten met vva's en de printstroken. Bij afwijkingen tussen die lijsten moet met de kamprechter van de groep bepaald worden welke lijst gebruikt wordt en welke printstrook.

De groepssecretaris geeft daarna de lijsten door aan de algemene secretaris die de resultaten uiteindelijk verwerkt.

Voorbeeld:

Ingeschreven	87
Niet gestart	2 Nrs 18, 39.
Gestart	85
Uitgevallen	4 Nrs. 11, 45, 27, 5
Aangekomen	81

Bij veel wedstrijden worden de tijden meteen in de computer gezet. Van de computer uitdraai, worden kopieën gemaakt voor het P.V. Er moet altijd een jury secretaris/-esse bij het uitwerken aanwezig zijn. De algemeen secretaris/-esse moet de gemaakte computerlijst nauwkeurig vergelijken met de printerstrook en de volgorde lijst. Wanneer de algemeen secretaris/-esse vergissingen en/of onvolkomenheden constateert, neemt zij contact op met de betreffende groepskamprechter. Wanneer alle (eventuele) problemen zijn opgelost kan de uitslag bekend worden gemaakt.

De scheidsrechter houdt tussentijds contact met de algemeen secretaris/-esse of alle P.V.'s in orde zijn en tekent ze af.

4.1.3. Prestatietochten

Wanneer er, als onderdeel van het openwaterprogramma, prestatietochten worden gehouden, dan vallen die onder toezicht van de jury. Dat betekent dat ook voor iedere prestatietocht een jurygroepje wordt samengesteld. Een dergelijk groepje werkt in principe hetzelfde als bij een wedstrijdnummer. De deelnemers starten niet tegelijk maar apart of in groepjes. Er wordt geen uitslag met tijden gemaakt. Wel wordt afgecheckt wie vertrekken en wie aankomen. De wegblijvers worden genoteerd en hetzelfde gebeurt met de uitvallers. Op het PV komt ook de bekende telling te staan. Inschrijven op prestatietochten kan tot kort voor de starttijd. Meestal stelt de organisatie in samenspraak met de scheidsrechter het einde van de inschrijving vast.

5. Bijlagen

5.1. Recordformulier

Afstand en zwemslag: _____

Dames*	Heren*	Categorie			
		senioren*	jeugd*	juniores*	jaargang*
*)doorhalen wat niet van toepassing is				Record jarigen	
				Geb. jaar:	

Naam (namen), voorletter(s), startnummer(s) en vereniging:

Datum en tijdstip: _____

Zwembad: _____

Baanlengte:

25 meter / 50 meter*

*)doorhalen wat niet van toepassing is.

Tijd volgens automatische tijdmeting (plaattijd):

Handtijden

(uitsluitend toegestaan bij 5000m

vrije slag):

1^e2^e3^e

De scheidsrechter verklaart, dat aan alle reglementaire bepalingen is voldaan.

Een ondertekend voorblad van het proces-verbaal bijvoegen.

Naam SR:

Handtekening SR.:

.....

.....

Ingediend op20..... door jury-secretaris/verenigingssecretaris*)

*)doorhalen wat niet van toepassing is.

Naam:

Handtekening:

.....

.....

INZENDEN BINNEN VIJF DAGEN AAN BONDSBUREAU KNZB, POSTBUS 7217, 3430 JE NIEUWEGEIN
met bijvoeging van tijdbriefjes of een gewaarmerkte verklaring met een tijd, waarin het gebruik van een volledige en erkende automatische tijdmeting wordt vermeld..

Goedgekeurd door het bondsbestuur op:

Handtekening bondsbestuur:

Koninklijke Nederlandse Zwembond • Bondsbureau KNZB • Telefoon 030-7513200, Fax 030-7513201 • Wattbaan 31-49,
3439 ML Nieuwegein • Postbus 7217 • 3430 JE Nieuwegein • www.knzb.nl

5.2. Checklist beoordeling scheidsrechter

Datum:
Zwembad:
Plaats:
I. Werkzaamheden voor de juryvergadering: <u>a. controle wedstrijdbassin</u> startblokken baanlijnen rugslaglijnen valse startlijn 15 meter punt <u>b. organisatie</u> bediening valse startlijn ophalen tijdbriefjes/startkaarten etc. plaats juryleden plaats jurysecretariaat contact organisatie contact (chef)badmeester consumpties prijsuitreiking (pauze) afzetting juryperons voorstarter en voorstartruimte afspraken met de speaker
II. Juryvergadering welkomstwoord appel controle bevoegdheden klokkencontrole indeling tijdwaarnemer/keerpuntcommissaris baanindeling extra tijdwaarnemers wisselen tijdwaarnemer/keerpuntcommissaris taak tijdwaarnemer/keerpuntcommissaris taak kamprechterkeerpunt taak kamprechters/plv. scheidsrechter taak en plaats van starter taak jurysecretariaat wijzigingen/bijschrijvingen diskwalificaties (gebruik codelijst) afwijkingen v.v.a./tijd bepalen uitslag met I, II en III B.M.-noteringen binnen uitslag I, II en III puntentelling invullen juryblad behandeling afmeldingen/ ng's hoe bij 3 tijden per baan

invullen tijdbriefjes/startkaarten
handelen bij klokweigering
diskwalificaties

II. Juryvergadering (vervolg)

opdracht aan kamprechterkeerpunt
invullen startkaart/tijdbriefje (reden)
paraferen door scheidsrechter
twijfel
geen code, met eigen woorden opschrijven

III. Zwemslagen:**a. Schoolslag**

start
slagen onder water na start en keerpunt
dolfijnslag
hoofd bij 2e armsgslag na 1 slag onder water
begrip "cyclus"
hoofd tijdens cyclus
armsgslag (ellebogen!)
beenslag (voeten!)
borstligging
aantikken
laatste slag/onvolledige cyclus/duiken/ellebogen
gelijktijdig aantikken
staan/lopen/afzetten van de bodem

b. Vlinderslag

start
slagen onder water na start en keerpunt
onder water tot 15 m na start en keerpunt
armsgslag
beenslagen (geen schoolslag)
borstligging aantikken
laatste armsgslag
gelijktijdig aantikken
staan/lopen/afzetten van de bodem
borstligging bewaren!

c. Rugslag

start
onder water tot 15 meter na start en keerpunt
aantikken/afzetten/verlaten rugligging
staan/lopen/afzetten van de bodem
afzetten
houding bij aantikken finish (onder water)

d. Vrije slag

start
aantikken keerpunt en finish
onder water tot 15 m na start en keerpunt
staan
lopen/afzetten van de bodem
fluitsignaal 800 meter - 1500 meter
aangeven aantal banen (keerpuntborden)
overnemen estafette

e. Wisselslag

volgorde persoonlijk
volgorde estafette
overnemen estafette
herhaling zwemslagen tijdens vrije slag

<p>IV. Leiding tijdens de wedstrijd:</p> <p><u>a. Contact met:</u></p> <ul style="list-style-type: none">tijdwaarnemerskeerpuntcommissarissenkamprechtersstarterjurysecretariaattrainers/ploegleiders
<p><u>b. Affluiten valse starts</u></p>
<p><u>c. Oplossen moeilijke gevallen</u></p> <ul style="list-style-type: none">afwijken v.v.a./tijdendiskwalificaties2e (valse) startwangedragoptreden bij problemen rond bassin (wedstrijdterrein)
<p><u>d. Protesten</u></p> <ul style="list-style-type: none">contact met ploegleider/trainerafwikkeling
<p>V. Werkzaamheden na de wedstrijd:</p> <ul style="list-style-type: none">controle/tekenen proces-verbaalafwerken afmeldingen/ng'seventuele opmerkingen

5.3. Carrièregang

Algemeen

- Alle cursussen dienen bij het bondsbureau aangevraagd te worden, 4 werkwerken voor aanvang van de cursus.
- Van alle bevorderingen moet een afschrift of verzamelstaat naar het bondsbureau gestuurd worden.
- De verwachting is dat in de loop van 2007 de carrièregang herzien wordt.

Cursus- en examenstof bevoegdheid "K" 2004/2005

De afdeling C en D van het sportreglement.

Bekend zijn met het feit dat er een sponsoringreglement en een dopingreglement is.

Uit reglement D1A: Open water zwemmen - langeafstandwedstrijden: art.1, 2, 3.14 t/m 3.31, 4, 6.

Uit reglement D1B: Open water zwemmen - prestatietochten: art. 1, 2, 3.11 t/m 3.17, 8.

Uit reglement D1C: Open water zwemmen - marathonzwemmen: art.1, 2, 3.9 t/m 3.21, 6

Bijlage D1, D2 en D3.

Van afdeling H: Mastersreglement: art. MA1 t/m MA4, MZ4.

Open water zwemmen: algemeen: MOW1 en MOW5.

Module Open Water Zwemmen.

Uit de carrièregang officials:

2.2.5. Kamprechter – “K”

Cursus

- Om tot de cursus te worden toegelaten dient men tenminste 2 jaar met de bevoegdheid 3 te hebben gefungeerd en door de KOC geschikt te worden geacht om deze functie te vervullen.
- De cursus bestaat uit tenminste 4 dagdelen van elk ca. 2½ uur en maximaal 6 dagdelen.
- Maximaal 1 dagdeel mag worden gemist.
- Voor of gedurende de cursus moet de cursist tenminste 1 keer als kamprechter hebben gefungeerd.
- Het verdient aanbeveling de cursus voor de bevoegdheid J voorafgaande aan de cursus voor de bevoegdheid K te volgen.

Theorie-examen

- De cursus wordt afgesloten met een mondeling theorie-examen van 30 minuten.
- Bij een negatief resultaat is een herexamen mogelijk.
- Direct na afloop van de cursus wordt de kandidaat aangesteld in de bevoegdheid aK (aankomend Kamprechter). Pas na de praktijkbeoordelingen kan de bevoegdheid overgaan naar de bevoegdheid K.

Praktijkbeoordeling

- De kandidaat zal pas worden aangesteld door de KOC nadat hij 2 keer gunstig is beoordeeld tijdens een wedstrijd. De beoordeling dient te geschieden door verschillende beoordelaars met de bevoegdheid 1, die zijn aangesteld door de KOC.
- De praktijkbeoordeling zal pas geschieden nadat men tenminste bij 2 wedstrijden heeft gefungeerd als Kamprechter.
- Tijdens de 1^e beoordeling zal de kandidaat worden beoordeeld op zijn functioneren als Kamprechter, d.w.z. opnemen van volgorde van aankomst, controle zwemslagen en optreden als plaatsvervangend scheidsrechter. Tijdens de 2^e beoordeling zal de kandidaat worden beoordeeld op zijn functioneren als scheidsrechter (met de bevoegdheid K mag men immers ook als scheidsrechter fungeren); hij zal onder leiding van een bevoegde 1 de leiding hebben over de wedstrijd, de juryvergadering houden en de controle op het proces-verbaal uitvoeren. Bij de beoordeling zal rekening worden gehouden met dat het een beoordeling voor de bevoegdheid K betreft.
- Aanstelling in de bevoegdheid K dient binnen 2 jaar na de cursus plaats gevonden te hebben.
- De aanstelling zal pas geschieden nadat de kandidaat de bevoegdheid J heeft behaald.

Continuering

- Om de bevoegdheid K te behouden dient men tenminste 4 keer per jaar te fungeren, ongeacht in welke bevoegdheid..
- Om de bevoegdheid K te behouden dient men ieder jaar een applicatie-bijeenkomst georganiseerd door de KOC bij te wonen (afwezigheid door bijzondere omstandigheden in overleg met en naar beoordeling KOC).

N.B.: Verlies van de J-bevoegdheid betekent geen verlies van de K-bevoegdheid.

Competenties en Gedragskenmerken

- Stressbestendig.
- Aanpassingsvermogen.
- Incasseringsvermogen
- Snelheid in handelen tijdens het fungeren.
- Leiding kunnen geven.
- Besluitvaardig.
- Mondeling en schriftelijk uitdrukkingsvaardig.
- Initiatiefnemend.
- Kunnen samenwerken.

Samenvattend overzicht opleidingen zwemofficials

Bevoegdheid	Cursus	Duur	Examen	Praktijk Beoordeling	Continuering	Tijdseffect
4	Ja	4 à 6 dagdelen van 2½ uur en praktijkles	Mondeling 20 minuten	1x, na 2x fungeren	3x per jaar fungeren	Minimum leeftijd 16 jaar
3	Nee	n.v.t.	Nee	1x, na 6x fungeren	4x per jaar fungeren (ongeacht functie)	Na min. 1 jaar bev.4
J	Ja	3 à 4 dagdelen van 2½ uur	Nee	1x, na 2x fungeren als J	4x per jaar fungeren (ongeacht functie)	Minimum leeftijd 16 jaar, geen bev.vooraf nodig.
K	Ja	4 à 6 dagdelen van 2½ uur	Mondeling 30 minuten	2x, na 2x als K (voor aanstelling bev. J verplicht)	4x per jaar fungeren (ongeacht functie)	Na min. 2 jaar bev.3, op uitnodiging KOC, 1x als K vooraf
2	Ja	2 dagdelen van 2½ uur	Nee	1x, na 2x als Starter	4x per jaar fungeren, waarvan 2x als starter	Minimum leeftijd 16 jaar, geen bev. vooraf nodig
1	Nee (min.12x in praktijk)	n.v.t.	Nee	1x, in andere Kring	4x per jaar fungeren, waarvan 2x als scheidsrechter	Na min. 3 jaar bev. K, op uitnodiging KOC

Aanpassingen met een meer inhoudelijk karakter

Aanvraag voor wijziging van de inhoud van			
Cursus:		K - Official	
Materiaal / Docent / Cursist intake / Accommodatie /			
	Inhoud	Vorm	Overige
Gericht op verbetering van:			
Toelichting:			
	Blz.	Hfdst.	Overige
Concreet gericht op voorstel:			
Concreet gericht op voorstel:			
Concreet gericht op voorstel:			
Voorstel tot wijziging ingediend door:			
Voor nadere toelichting bereikbaar		Tel. e-mail	

N.b. Voorstellen zo nodig nader documenteren in een bijlage

Behandeling aanvraag:

- acties

Naam		datum

